

Nguyễn Mạnh Trinh

Độc Thơ Trần Văn Sơn: Thấp Thoáng Vài Nụ Hoa

Độc những trang thơ Thấp Thoáng Vài Nụ Hoa , tôi thấy bàng bạc trong từng cảm nghĩ. Thấp thoáng ở đâu đó , những sợi mưa quê nhà, mưa Sài Gòn , mưa cao nguyên thủ thi. Thấp thoáng ở đâu đó , những khuôn mặt bằng hữu thân quen , nhắc lại một thời đã viết và đã sống. Và , thấp thoáng ở đâu đó , những tình cảm của người lính năm xưa, người tù thuở nào và người lưu lạc bây giờ. Thấp thoáng ở đâu đó , những mơ ước ngày xưa và những chán chường nhọc nhằn trước mặt. Thấp thoáng và thấp thoáng , những cảm giác chia sẻ với thơ, tận tuyệt với thơ.. Ở những trang thơ, tôi bỗng thành người trân trọng quá khứ . Và ở Trần Văn Sơn , một thi sĩ mà tôi chưa từng gặp, tôi như đã hàn huyên với tù thuở nào , qua những vần lục bát , những câu bảy chữ , tám chữ ...

Tôi đọc những dòng cảm khái đầu tiên của bài thơ mà nhan đề chung cho cả tập thơ:

Thấp thoáng vài nụ hoa.

Dẫu không cửa không nhà

Vẫn an nhiên mà sống

*Dầu không rượu không trà
Vẫn hằng đêm nuôi mộng
Một ngày . Một ngày qua
Khốn khó vây quanh ta
Cháo rau ngày hai bữa
Chưa đủ ấm thịt da
Ngày thẫn thờ với bóng
Bóng quanh quẩn bên ta
Đêm thẫn thờ đối bóng
Bóng nhìn ta ghen ngào
Mộng có khi là thực
Nhưng thực phải thế nào
Ngày. Ngày qua- còn đó
Tia nắng chưa rọi vào
Sáng nay trời thật đẹp
Hoa ngào ngạt quanh nhà.
Vườn ai vừa mở cửa
Thấp thoáng vài nụ hoa.*

Vâng, dù đời cô đơn u tịch, dù ngày tháng qua trơ trọi đói nghèo, vẫn thấp thoáng vài nụ hoa, trời vẫn đẹp . Thơ buồn nhưng lạc quan vui. Dù là nỗi vui thấp thoáng.

Tôi yêu những cơn mưa nhiệt đới Việt Nam nên cũng thích những câu thơ của mưa Sài Gòn và mưa cao nguyên của thi sĩ họ Trần . Những câu lục bát của âm hưởng thanh xuân ngày nào, của những tình tự ngày xưa. Mưa ở nơi chốn này ở Cali hiếm hoi lại càng làm nhớ thêm những cơn mưa giữa trưa bất chợt của Sài Gòn hay những đêm mưa dầm của phố núi Pleiku. Tự nhiên

, dù đang ngồi trong phòng ấm cúng nhưng hình như có giọt mưa nào rơi rớt đầu đây, và thấy lạnh lạnh trong lòng. Những cơn mưa nào trong trí nhớ để đọng tay dặt tôi về một nơi chốn ngày nào.

Rơi hoài phố vắng người thưa

Rơi trong chãn chiếu giọt mưa đầu mùa

Rơi tôi hạnh phúc ngày xưa

Phất phơ sợi tóc buổi trưa mưa dầm

Bay mưa sâu khắp trăm năm

Đền lu bắc lạnh mưa dầm đìa rơi

Tôi ôm mưa ngủ ngoài trời

mưa tôi che kín bóng đời buồn tênh.

Ở Sài Gòn, là những tình cảm mang theo, là giọt mưa và giọt hồn cùng rơi, là tâm tình cứ mãi vẫn vương như trời thủ đô chợt mưa chợt nắng :

.. Mịt mù ngày cũng như đêm

thèm hôn chút nắng êm đêm buổi trưa

giận trời sao cứ mưa mưa

bóng ai thấp thoáng cuối mùa mưa rơi

Sài Gòn thương quá người ơi

Giọt mưa và giọt hồn tôi rơi đều...

Hay là những cơn mưa phố núi. Những cơn mưa dội vang trong tiềm thức, những mịt mù mưa bay. Mưa như nước mắt của thiên thu vọng về , của giọt lệ người tình trôi đi. Thơ của trời đất cùng chung một nỗi buồn mà người thơ gửi gắm:

Xe lăn qua đó sấm rền

Ngồi đây ngó phố gọi tên một lòng

Mưa hoài ngỡ đã sang đông

*Áo dài xanh ngõ màu hồng thiên thu
Ra sông ngó núi mịt mù
Mưa rơi hay giọt phù du vô cùng
Xưa trôi mấy nẻo thủy chung
Nay trông mưa uống rượu mừng mưa rơi.*

Bài thơ viết lúc chiến tranh, khi nghe tin người bạn thân Tô Đình Sự qua đời. Thơ trong một cơn say, nghĩ về cuộc đời, và trong nỗi xót xa của người vừa chợt nhận ra một ohàn góc rẽ của mình, một kẻ lữ hành xa lạ mộng du trong những ảo tượng thời thế. Thơ viết cho Tô Đình Sự nhưng như để tâm sự với thế hệ chúng ta, những người đang lầm lũi trong chiến tranh. Bài thơ Ôm Một Mặt Trời Say:

*"..Rượu hãy uống ly này mời Tô Đình Sự
Mây về đây cùng cạn một chung đầy
Có gì đâu ba vạn sáu nghìn ngày
Chuyện nhân thế như trò chơi trẻ nhỏ
Mây nằm xuống thanh thoi cùng cây cỏ
Tao về đây như đã chết lâu rồi
Sống ở dương gian giọt lệ đầy vơi
Chết về âm phủ cười vui hể hả
Bao nhiêu chuyện bao nhiêu người vốn vãi
Bao nhiêu thẳng hẻ bao nhiêu kẻ ngô nghê
Bao nhiêu người như lá của mùa thu
Điên rồi tỉnh, tỉnh rồi điên cũng thế
Đời chán vạn thẳng nửa người nửa ngợm
Bán bạn bè mua chuộc miếng đỉnh chung
Riêng mình ta mới thật sự anh hùng*

*Ai nào biết ta điên hay ta tỉnh
Dù ta tỉnh cũng giả đồ điên tỉnh
Dù ta điên cũng bày vẽ tỉnh điên..."*

Ngày ra tù, từ địa ngục trở về, thi sĩ đã nói với con những điều tâm đắc nhất .
và cũng là chính tự nhủ với mình" làm sao để thật sự là người:

*"...thời trai trẻ ba mơ làm khanh tướng
Mê văn chương và mê cả kiếm cung
Khi thất bại quay về ba chợt tỉnh
Rằng mẹ con là tia sáng cuối cùng
Đó là lúc các con ngồi đọc sách
Hay ôn bài hoặc kể chuyện Quang Trung
Ba nhìn thấy tuổi thơ ba trong đó
Kỷ niệm nào cũng đẹp phải không con
Ba không trách các con mê văn nghệ
Cũng không khuyên nên học cách ở đời
Ba chỉ dặn một điều duy nhất
Là làm sao phải thật sự là người!"*

Bây giờ, làm thơ trên bàn máy may, bằng lòng với sự hy sinh của mình cho vợ cho con. Thơ của mắc miu áo cơm , của sinh kế đẩy đưa , để suy tư theo từng mũi kim sợi chỉ. Đó là lúc nhìn lại mình, để thấy rằng cuộc đời ấy không chỉ là nặng nợ áo cơm mà còn có niềm vui của một đời tìm trong công việc khiêm nhường một ý nghĩa nhân sinh

*" Qua Mỹ chín năm
May vá nuôi con ăn học
Bạn đôi lần đến thăm*

*Tinh thần chén trà chung rượu
Thơ văn vất vào sọt rác
Chán đời ngâm bài cổ thi
Nhịp chân nghe chừng khúc nhạc
Tìm đâu tiếng sáo Trương Chi
Chín năm còng lưng đập máy
Mắt mờ gói mỗi chân run
Mày mò đường kim mũi chỉ
Giật mình lá rụng đầy sân
Thương vợ ngày càng còm cõi
Thân tàn nặng nợ áo cơm
Chín năm hít toàn bụi vải
Nhìn quanh bốn bức tường trơn
Nhà vắng đâu cần điện thoại
Tri âm còn một tấm lòng
Chỉ lo tuổi già sức yếu
Quên dần cái khó cái không
Vui buồn bên ta có vợ
Có hoa có đất có trời
Trần năm một ngày rất vội
Chung đầu ngắm bóng trăng trôi.”*

Độc thơ Trần Văn Sơn, như nhìn ngắm lại một chân dung của một người bình thường trong thế hệ chúng ta. Đi lính , đi tù , đi Mỹ, những cái đi ấy hình như hầu hết chúng ta đều có chung . Những cái đi khởi từ một cuộc chiến tranh tàn khốc. Trải qua những nhọc nhằn bi thương , có lúc cũng hào sảng luận anh hùng , cũng có lúc giờ tỉnh giờ điên trong cơn say ngậm ngùi

nhìn thế sự, thơ như những phác họa của một thực tế mà bất cứ ai cũng có lúc trải qua. Thành ra, thơ lại là những chia sẻ của những người hiện giờ đang sống đời lưu lạc , đang hụt hơi với chuyện cơm áo xú người. Có mấy ai bằng lòng với hiện tại , với những gì mình đã có trong tay. Nhưng rồi cũng phải nhận ra một điều. Cuộc đời dù ở đâu và bất cứ ở nơi chốn nào, cũng cần một tấm lòng. Trong thơ Thập Thạo Vài Nụ Hoa, quả tôi đã thập thạo thấy mình của đám đông trong thế hệ ấy. Làm thơ, có phải là để trung thực và sòng phẳng với đời, để có lúc còn một chút nắng vui tươi , của một vài sợi mây mơ mộng. Qua bao nhiêu ngã đường đã vượt, trải bấy nhiêu cay đắng ở đời , thì có lúc , thơ đã làm gậy chống để giúp đỡ đôi chân trèo lên dốc đứng nhân sinh muôn đời chập chùng trước mặt...

NMT

Nguồn: phanbathuyduong

Được bạn: Ct.Ly đưa lên

vào ngày: 9 tháng 5 năm 2009